

Török András: Budapest könyv avagy Simplicissimus szerint a világ

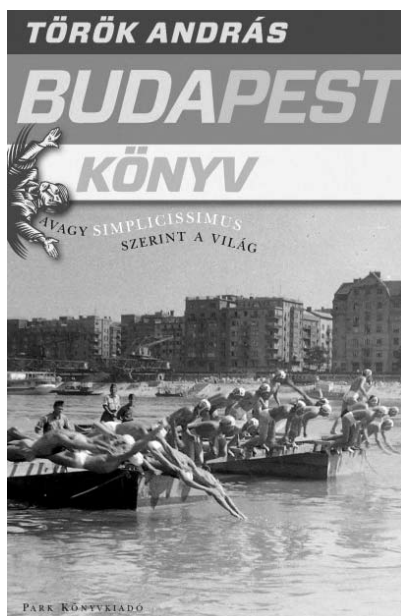
Talán kicsit meghökkenti az olvasót, hogy folyóiratunk útikönyvet ismertet? A választásnak elsősorban az az oka, hogy nem olyan útikönyvről van szó, mint amelyet megszoktunk. Jó szívvel mondom, ebbe a könyvbe számtalanszor bele lehet olvasni, és minden alkalommal történelmi, kulturális és más érdekességekkel lehet gazdagodni – anélkül, hogy ott sétálna az ember az adott utcában, téren.

A papírkötésű kötet (első) bemutatóját még a nyárelőn, június 6-án Budapesten, az antikvitásboltok utcájában, a Falk Miksa utcában, a Pintér Antik egyedi „Pin-tér”-jében rendezte a kötet útra bocsátója, a Park Kiadó. Az oldott, jó hangulatú estén beszélgetés volt a szerzővel, majd Seress Zoltán színművész részleteket olvasott fel a könyvből.

A szerző, Török András (1954) neve egyébként is jól cseng a fővárosi kultúrkörökben. Az ELTE-n szerzett bölcsészdiploma után megfordult a színházi világban, folyóiratoknál dolgozott, könyveket publikált, s kezdetben az 1994-es kormány kultúráért felelős helyettes államtitkára volt. Elévülhetetlen érdemeket szerzett a Magyar Fotográfusok Házának létrejöttében. 2004 óta a Summa Artium kulturális alapítvány ügyvezetőjeként tevékenykedik.

Visszakanyarodva az aktuális Budapest-könyvhöz, e területen komoly anamnézise van a szerzőnek. Több mint 20 éve írt már angol nyelvű ismertetőt fővárosunkról, 1998-ban a *Nagy Budapest Könyvet* jegyezte. Az azóta is folyamatosan gyűjtött adatokból gyökeresen más, egyértelműen egyedi kötetet adott most közre 520 oldalon.

No és mi a csuda az alcímben ez a Simplicissimus? Török András már régen nevezi így magát (még a *Ki kicsodában* is szerepel ez a meg-

határozás a neve mellett). Az alak Budapest krónikus szerelme, álmódzó, aki reggeltől estig figyeli a várost, tele van jobbító ötletekkel, melyeket széles körben hangoztat. A nem útikönyvjellegű útikönyvben a tények mellett igen gyakran olvashatók Simplicissimus gondolatai. És sokszor olvashatjuk a neki ellentmondó barát, Complicatus (Nádasdy Ádám nyelvész) véleményét is.

Az eddig vázoltakból is kitűnhet, éppen jellege miatt ezt a könyvet lehetetlen ismertetni. Ezt a könyvet olvasni, forgatni kell! Döbbenjenek meg: nin-

csenek benne fényképes illusztrációk! – amit ugyebár erősen megszokhattunk az útikönyvektől. Illetve nincsenek a szokásos semmitmondó, ábrázoló fotók, viszont a világhálón mindenki által elérhető fortepan.hu archívumból jó néhány archív fotót szerepeltet a szerző. Ugyanakkor a valós turistaigényt a szerzőtárs Felvidéki András sok remek perspektivikus, eligazító rajza elégítheti ki.

A kötet tele van bolondozással, ami igencsak segítheti metropolisunk megértését, megszerzését. Már a könyv elején nyilvánvalóan szubjektív összeállítás található: „33 olyan hely, épület vagy élmény, amiért érdemes Budapestre jönni” – kevesen sorolták volna ide a romkocsmákat és a Culinaris ínycsboltokat. Betétként, „Az én városom” címszó alatt 13 személy (pl. Kosztolányi Dezső, Ráday Mihály) rövid, érdekes véleménye olvasható. Bevezetésként gyakorlati tanácsokat találunk az „Alkalmazott emberlesés” fejezetben, pl. látcsövet kevesen lopnak. A könyv rengeteg teljesen ingyenes élvezetet kínál. Nagyon ajánlja a barátoktól kölcsönkapható lakások igénybevétele (konkrét javaslatokat nem közöl). Az egyik legszebb véccének a Centrál kávéházét tartja.

A *Budapest könyv* további javaslatai: „12 hely, amelyik Simplicissimus szerint alkalmas arra, hogy budapesti ismerőssel találkozzunk”; „Simplicissimus 12 szokatlan nézőpontja (látcsővel vagy kamerával)” (köztük: „Savoyai Jenő lovának hasa a kidagadó erekkel, a Budavári Palota előtt); „A térképolvasás 8 arany szabálya Simplicissimus szerint” (köztük: „Álljunk meg, amikor térképen keresgélünk”); „Kérdezzünk meg mindent Budapesten” – de ne az útirányt; „Szálláshelyek: hotelajánlatok, fizetővendég-szoba” stb.

„Az örökölt város” fejezet 290 oldalt tesz ki a kötetből, tehát a tetemesebb részét adja. Valójában a séták alatt a könyvvel a kezünkben tudunk barangolni, amely sok-sok érdekesség leolvasásához ad segítséget. A történeti rész, a „Kis születéstörténet” után következnek az igazi városvezető séták. Először a Vörösmarty tér, majd öt séta (1. A Korzó, a Vár és megint Pest, 2. A Lipótváros és a Víziváros, 3. A 19. század végi Belváros és a Gellérthegy, 4. A Belvárostól a Városligetig, 5. A Dunától a Dunáig a Nagykörúton) – mint látható, Simplicissimus messzemenően nem a szokásos taglalást alkalmazza – és végezetül „Óbuda és Újlak – történelmi szafari biciklis vagy autós haladóknak”.

„Az élvezetek városa” passzusban tobzódik igazán a szerző. Kilenc épületet, kilenc utcát, illetve teret, kilenc üzletet és műhelyt, kilenc benyomást, kilenc építészeti stílust pásztáz végig (nem lehet mindenkinek 7-es a kabalaszáma). Nagyon különleges és praktikus dolgokat tekint így át. Minden olvasó kap újat, kap olyat,

amiről fogalma sem lenne e könyv nélkül. S jönnek az alfejezetek, melyeknek már a címük is sokat sejtet: „Evés-ivás emberhalál nélkül”, „Kultúra reggel, délben, este”, „Vízi örömök”, „Egy kis ismétlés: Simplicissimus kilenc [már megint kilenc!] életvezetési szabálya, és még három vágyálom”, „Simplicissimus szerint a világ”, „Könyvek! Könyvek!” (a megközelítés könnyűsége, a választék, a hozzáértés és az ott-tartózkodás élvezeti értéke mind a 12 listázott könyvesboltnál leosztályozva). Találomra kiemelem a szerző egyik éttermi tanácsát: „Vacsora a Pesti Műsorban a múlt héten leballagott étteremben (azóta összerántották magukat).”

A kötet végén még gazdag bibliográfia is rendelkezésre áll, valamint természetesen „Mutató”. Páratlan ötlet az olvasóbarát szerzőtől, hogy az utolsó oldalon „Kapcsolat a szerzővel” felvilágosítások sorolódhatnak, például „hétfőn, szerdán általában reggel 8-tól, szombaton reggel 10-től megtalálható vagyok az XY fitnessklubban”. Mindez persze azért, hogy lehetővé tegye az olvasók bármilyen kommunikációs vonalon befutó észrevételeinek összegyűjtését (további gyökeresen átalakított kiadások számára).

Hogy a recenzió is a kötet fraternizáló stílusában fejeződjék be, javasolom, hogy kukkantanak be könyvesboltokba, telepedjenek le (ahol lehet), és olvassanak bele a *Budapest könyv*be. Utána rögtön meg fogják vásárolni, vagy megrendelik a shopline internetes könyv-áruházban.

DR. GÖMÖR BÉLA

Az Akadémiai Kiadó és a MediArt Szerkesztőbizottsága hálásan köszöni az alábbi első szerzőknek, hogy a 2012-es évben értékes és önzetlen írásaikkal gazdagították a folyóiratot és így az olvasók javára voltak:

ALFÖLDY FERENC, AMBRUS-L. FERENC, APRÓ FERENC, ARANY ZSUSZANNA, BALÁSPIRI LAJOS, BARICZA ESZTER, BÁLINT PÉTER, BÁTORFI ISTVÁN, DOMJÁN LÁSZLÓ, ERKY-NAGY TIBOR, FLUCK ISTVÁN, FRITSCH KINGA, GÖRGÉNYI FRIGYES, HALÁSZ BÁLINT, HÁBETLER ANDRÁS, HONTI JÓZSEF, HORVÁTH ÁGNES, JAKÓ JÁNOS, KISS ÁRPÁD, KISS EDIT (ÍRÓI ÁLNÉV), KISS ZSOLT ISTVÁN, KÓMÁR JÓZSEF, KRUTSAY MIKLÓS, KUBINSZKY MIHÁLY, LOVÁSZ SÁNDOR, MISLEY NÓRA, MONOS EMIL, PAPP ZOLTÁN, PETRÁNYI GYŐZŐ, POLNER ZOLTÁN, PROKOPP MÁRIA, ROMICS IMRE, SÁRY GYULA, SZABOLCS ANTAL (SVÉDORSZÁG), SZIRMAI IMRE, SZÁLLÁSI ÁRPÁD, SZÁSZ ISTVÁN TAS, SZEKANECZ ZOLTÁN, SZÓCS KÁROLY (NSZK), TÖRÖK KATALIN, VERSEGI ANNA, WÉBER KRISZTINA

(A főszerkesztő és a szerkesztőbizottsági tagok ilyen irányú aktivitását nem soroltuk fel)